

TROMS OG FINNMARK STATSADVOKATEMBETER

Politimesteren i Troms
postboks 6132
9291 Tromsø

Deres ref.:

Vår ref.:
201901379LF

Dato:
12. november 2019

INSPEKSJON AV TROMS POLITIDISTRIKT 2019

1. Bakgrunn og formål:

Troms politidistrikt ble sist inspisert av statsadvokatene i november 2018, se inspeksjonsrapport av 14. desember 2018.

Det vises til Riksadvokatens mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i 2019 – politiet og statsadvokatene, punkt VI, med videre henvisninger til riksadvokatens brev av 21. desember 2018 med føringer for fagledelsen i 2019.

I sistnevnte brev understrekes viktigheten av at politidistriktene retter oppmerksomhet mot oppfølging av saker med tilrettelagte avhør, særlig politiets arbeid etter at første tilrettelagte avhør er gjennomført. Statsadvokatene er herunder bedt om, i samarbeid med politiet, å kartlegge situasjonen i politidistriktene samt utarbeide forslag til tiltak for å sikre best mulig gjennomføring av målrettet og god etterforskning i denne type saker med god effektivitet.

For det andre er statsadvokatene bedt om å ha særlig oppmerksomhet mot politidistriktenes Felles straffesaksinntak (FSI). FSI skal være et kvalitetstiltak, ikke minst knyttet opp til tilstedeværende etterforskningsledelse i initialfasen. Statsadvokatene bør kontrollere at straffesaker ikke blir avgjort for raskt dersom det foreligger gode grunner til videre etterforskning. Særlig bør en være på vakt mot at saker blir nedsubsumert eller henlagt for å få til en rask avgjørelse for å tilfredsstille "produksjonskrav".

For det tredje er statsadvokatene bedt om å påse at opplæringen om, og rutiner for, underretning om saksavgjørelse og håndtering av klagesaker er tilfredsstillende slik at klageberettigede kan få sin klage realitetsvurdert av overordnet instans. Ansvar for opplæring er forankret hos politimesteren. Statsadvokatene bes i forbindelse med inspeksjon undersøke om rutiner som nevnt er hensiktsmessige, og redegjøre for dette i sine inspeksjonsrapporter.

Riksadvokaten har atter minnet om statsadvokatenes generelle ansvar for å følge opp saksbehandlingstid, restanser og kvaliteten ved politiets etterforskning og påtaleavgjørelser. Likeledes understrekes ansvaret for å føre tilsyn med at politiet holder et riktig reaksjonsnivå ved påtaleavgjørelser og påstander for domstolene, samt kvalitetskontroll av politidistriktets

Besøksadr
Byporten
Elvegata 2
9008 Tromsø

Postadresse
postboks 2503
Tromsø postterminal
9267 Tromsø

Telefon
77 66 00 70

E-post
lars.fause@statsadvokatene.no

rutiner for straffesaksbehandlingen (systemkontroll) og et utvalg av enkeltsaker. Det forutsettes at statsadvokatene holder seg godt orientert om utviklingstrekk ved behandlingen av straffesakene i det enkelte politidistrikt, slik at fagledelsen tilpasses lokale behov.

2. Planlegging og gjennomføring:

Politimesteren ble ved brev av 14. juni 2019 varslet om årets inspeksjon og datoer for gjennomføring av denne. Ved nytt brev av 26. august d.å. ble en av møtedatoene endret. Politimesteren er orientert om bakgrunn og formål for inspeksjonen, jf foran om dette, og om hvordan statsadvokatene ønsket å gjennomføre denne.

Når det gjelder statsadvokatenes generelle ansvar for å følge opp saksbehandlingstid, restanser og kvaliteten ved politiets etterforskning og påtaleavgjørelser, legger statsadvokatene til grunn at vi har tilfredsstillende kontroll gjennom den daglige håndteringen av straffesaker, gjennom løpende rapporteringer og regelmessige dialog med politidistriktet. Dette generelle ansvaret er slik tonet ned under årets inspeksjon.

Statsadvokatene viser videre til Riksadvokatens presiseringer om at eventuelle påviste avvik fra inspeksjonene ved behov skal følges opp med instruksjon, veiledning og kompetansehevende tiltak.

Med dette som utgangspunkt, ble inspeksjonen gjennomført slik:

Fredag 25. oktober Troms politidistrikt, Tromsø:

08.30 – 10.00	Møte med politimesteren og visepolitimesteren
10.00 – 12.00	Møte med lederen for felles påtaleenhet m/lederteam, inkl. lunch.
12.00 – 13.30	Møte med lederen for FEFE m/lederteam.
13.30 – 15.00	Møte med lederen og fast jurist for FSI

Onsdag 6. november Troms politidistrikt, Tromsø:

09.00 – 10.00:	Møte med politimester og visepolitimester
10.00 – 12.00:	Felles møte med leder for felles påtaleenhet m/lederteam, leder for FEFE m/lederteam og leder for FSI og fast jurist for FSI.

Under møtene den 25. oktober fikk statsadvokatene en beskrivelse av hvordan politidistriktet organiserer, prioriterer og gjennomfører etterforskningen av straffesaker under de tre fokusområder som nevnt.

Statsadvokatene gjennomgikk deretter til sammen 20 straffesaker hvor det var foretatt tilrettelagte avhør (TAVH) og til sammen 90 saker som initialt eller fullstendig har vært håndtert av FSI. Funn fra disse undersøkelsene ble sammenstilt, analysert og deretter gjennomgått og presentert under møtene med politidistriktet den 6. november.

Statsadvokatene ba også politidistriktet om skriftlige innspill til det andre og tredje inspeksjonsmålet, nemlig til organisering og erfaringer med FSI samt til hvordan politidistriktet følger opp klagesaker m.v. De skriftlige innspillene ble presentert for statsadvokatene og deretter diskutert og gjennomgått under møtet den 6. november som nevnt.

Inspeksjonen ble gjennomført av statsadvokat Torstein Lindquister og førstestatsadvokat Lars Fause

3. Politidistriktets oppfølging av saker med TAVH, særlig politiets arbeid etter at første tilrettelagte avhør er gjennomført:

a) Metode bak undersøkelsen:

Statsadvokatene har ved hjelp av JUS 801, som viser påtaleavgjorte saker for perioden januar – oktober 2019 og hvor det er foretatt TAVH, valgt ut til sammen 20 straffesaker for kvalitetsgjennomgang. Det ble her valgt ut 10 saker i statistikkgruppen for kroppskrenkelse eller mishandling i nære relasjoner og 10 saker i statistikkgruppene seksuelle overgrep.

Med utgangspunkt i Riksadvokatens føringer for fagledelsen i 2019 som nevnt, hvoretter statsadvokatene skal rette oppmerksomhet mot oppfølging av saker med tilrettelagte avhør, særlig politiets arbeid etter at første tilrettelagte avhør er gjennomført, ble det formulert et kontrollskjema med til sammen 40 spørsmål til gjennomgang for hver enkelt sak. Dette skjemaet var på forhånd drøftet og gjennomgått med politidistriktet.

Det understrekes videre at formålet med denne kvalitetsgjennomgangen har vært å kartlegge situasjonen i politidistriktene samt utarbeide forslag til tiltak for å sikre best mulig gjennomføring av målrettet og god etterforskning i denne type saker med god effektivitet. Det ligger atter i undersøkelsens natur at statsadvokatene, under gjennomgangen av sakene, har utvist skjønn. For å minske eventuelle feilmarginer, er det slik ikke brukt andre kriterier enn "Ikke tilfredsstillende", "Nøytral" og "Tilfredsstillende". Det er i tillegg gitt noen skriftlige kommentarer på den enkelte sak.

b) Generelt:

De 20 gjennomgåtte straffesakene var registrert av Troms politidistrikt i tiden 16. april 2018 til 26. august 2019, og deretter påtaleavgjort i 2019. Som allerede nevnt er 10 saker fra statistikkgruppen for kroppskrenkelse eller mishandling i nære relasjoner og 10 saker fra statistikkgruppene seksuelle overgrep. Etter manuell beregning fremkommer at politiet i gjennomsnitt brukte 16 dager fra registrering av sak til gjennomføring av første TAVH. Det medgikk deretter 128 dager (median) fra første TAVH til påtalevedtak. Til sammen 14 saker var besluttet henlagt. 6 saker var påtaleavgjort med tiltalebeslutning. Det kan atter nevnes at 12 saker var registrert mottatt mer enn 90 dager etter siste gjerning/episode, 2 saker mellom 3 – 90 dager etter siste gjerning/episode og 6 saker mindre enn 6 dager etter siste gjerning/episode.

c) Sakenes initialfase:

Statsadvokatene fant at det i 15 av sakene var utført etterforskingsskritt i forkant av eller samtidig med TAVH. Det var her gjennomgående foretatt avhør av melder og/eller andre sentrale vitner i tillegg til avhør av den mistenkte/siktede. Det var atter tatt flere skritt for å planlegge eller legge til rette for første TAVH.

Statsadvokatenes funn samsvarer slik godt med tilsvarende funn ved kvalitetsgjennomgangen i 2017, se brev av 22. september 2017. Fra dette brevet hitsettes som følger:

"Statsadvokatene fant som et gjennomgående trekk at politiet setter inn ressurser på planlegging, tilrettelegging for og gjennomføring av tilrettelagte avhør. Det gjennomføres avhør av vitner og mistenkte i tillegg til at det foretas annen informasjonsinnhenting for å belyse det antatte hendelsesforløp. Dette skjer raskt,

planmessig og som regel i forkant av eller samtidig med det første tilrettelagte avhør. Politiet følger dermed opp de sentrale føringer og forventninger – på dette punktet - på en tilfredsstillende måte."

d). Karlegging og vurdering av den videre oppfølging:

Statsadvokatene undersøkte hvorvidt det var foretatt kriminaltekniske undersøkelser, medisinske undersøkelser eller andre typer sporsikring. Det ble her ikke funnet avvik mellom denne typen informasjonsinnhenting og sakenes eventuelle behov.

Også gjennomgangen av vitneavhør og avhør av den siktede fremstod som tilfredsstillende, herunder for vurdering av formalia, belysning av faktums foranledning, sentralt hendelsesforløp, andre relevante opplysninger og avhørens konfronterende fase. Statsadvokatene legger til grunn at avhør av vitner og mistenkte/siktede i det alt vesentlige holder høy kvalitet.

Statsadvokatene fant videre at politiets bruk av tvangsmidler, hvilket straffebud sakene var etterforsket etter samt formålsstyringen av etterforskningen var tilfredsstillende. Både forsvarer og bistandsadvokat var gitt tilstrekkelig oppfølging i tillegg til at politiadvokatens påtalevedtak i det alt vesentlige ble vurdert som korrekte.

Det var slik gjennomgående for de undersøkte sakene at kvaliteten på politiets etterforskning gjennomgående var høy i tillegg til at sakenes fremdrift i det alt vesentlige var god, også etter at første TAVH var gjennomført. For saker med forholdsvis lang saksbehandlingstid, legger statsadvokatene til grunn at dette enten skyldes lang ventetid på journaler eller prøver og/eller at sakene var store og komplekse, herunder med gjennomføring av flere TAVH. Det kan legges til at statsadvokatene ikke fant noen saker med liggetid av nevneverdig betydning.

Statsadvokatene kan atter legge til at den påtalemessige styring og håndtering ble vurdert som tilfredsstillende. Det fremgikk også av flere saker at FSI initialt var inne og utformet plan for etterforskningen, som deretter ble fullt opp.

Også for denne oppfølgende fasen av etterforskningen samsvarer statsadvokatens funn med kvalitetsgjennomgangen i 2017, men slik at det ved årets undersøkelse ikke ble påvist etterforskningsskritt eller faser under etterforskningen som ble vurdert som "Ikke tilfredsstillende".

c) Samlet vurdering:

Samlet og oppsummert har statsadvokatene vurdert de 20 straffesakene slik:

	I	N	T
Omfanget av og kvaliteten på etterforskningen i initialfasen			20
Vurdering av den videre oppfølging		4	16
Vurdering av den påtalemessige oppfølgingen		2	18

Når dette sammenholdes med kvalitetsundersøkelsen for 2017, og hvor tilsvarende score ble benyttet for saker med seksuallovbrudd, kroppskrenkelser og mishandling i nære relasjoner, foreligger en viss forbedring, særlig for vurderingen av sakenes videre oppfølging.

Fra statsadvokatens brev av 22. september 2017, under oppsummeringen, hitsettes til sammenligning som følger:

"Både saker med seksuallovbrudd og saker med kroppskrenkelse og mishandling i nære relasjoner har i det alt vesentlige et tilfredsstillende omfang på etterforskningen og innholdsmessig tilfredsstillende kvalitet i sakenes initialfase. Som et gjennomgående trekk har politiet kraftsamlet ressurser og gitt sakene høy prioritering i tiden fram til første tilrettelagte avhør. Også den videre oppfølging av etterforskningen fram til påtalevedtak har i det alt vesentlige tilfredsstillende kvalitet. Samtidig, og litt som forventet, viser statsadvokatenes gjennomgang at politiets innsats jevnt over "flater noe ut" etter at tilrettelagt avhør er gjennomført."

Samlet, og etter denne kartlegging av situasjonen i Troms politidistrikt, finner ikke statsadvokatene grunn til å utarbeide særskilte forslag til tiltak.

Det kan tvert om legges til grunn at Troms politidistrikt allerede og i det alt vesentlige retter betydelig oppmerksomhet mot oppfølgingen av saker med tilrettelagte avhør. Dette gjelder også for etterforskningsfasen etter at tilrettelagt avhør er gjennomført, hvoretter så vel målretting av etterforskning, tempo og kvalitet gjennomføres på tilfredsstillende vis frem til påtalevedtak.

4. Politidistriktets organisering og drift av FSI i et kvalitetsperspektiv:

a) Metode bak undersøkelsen:

Statsadvokatene mottok i forkant av inspeksjonen en liste fra Troms politidistrikt som viste registreringsdato, saksnummer og statistikkgruppe hvor FSI stod oppført som org.-enhet. Fra listen, som viste til sammen 620 saksnummer registrert i tiden 1. juni – 23. oktober d.å., valgte statsadvokatene ut til samme 60 saker som var påtaleavgjort med forelegg eller tiltale og 30 saker som enten var besluttet henlagt eller fortsatt var under etterforskning.

Statsadvokatene tok deretter utgangspunkt i Riksadvokatens føringer for fagledelsen i 2019 som nevnt, hvoretter FSI skal være et kvalitetstiltak, ikke minst knyttet opp til tilstedeværende etterforskningsledelse i initialfasen. Videre at statsadvokatene bør kontrollere at straffesaker ikke blir avgjort for raskt dersom det foreligger gode grunner til videre etterforskning. Særlig bør en være på vakt mot at saker blir nedsubsumert eller henlagt for å få til en rask avgjørelse for å tilfredsstille "produksjonskrav".

Det understrekes igjen at formålet med kvalitetsgjennomgangen var å kartlegge situasjonen i politidistriktene samt utarbeide ev. forslag til tiltak. Det ligger atter i undersøkelsens natur at statsadvokatene har utvist skjønn

Til spørsmålet om Troms politidistrikts organisering og drift av FSI, ba statsadvokatene om skriftlig innspill fra politidistriktet, se punkt d) under.

b) Saker håndtert av FSI og som er påtaleavgjort med forelegg eller tiltalebeslutning:

På bakgrunn av sakslisten som foran nevnt, valgte statsadvokatene ut 60 saker som var påtaleavgjort med forelegg eller tiltalebeslutning. For å avgrense utvalget, ble utvalget avgrenset til saker registrert ved FSI i tiden 1. juli – 31. august 2019. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene ble manuelt beregnet til 17,2 dager.

Statsadvokatene gjennomgikk 53 saker i BL som var påtaleavgjort med forelegg. Det var her intet negativt å bemerke til subsumsjon, grunnlagsbeskrivelse, bøtenes størrelse eller til valg av reaksjonsform. FSI hadde i det alt vesentlige skrevet notat/plan for etterforskningen som deretter var fulgt opp under den videre etterforskning fram til påtalevedtak. Det var for eksempel ingen funn i retning av at saker var avgjort for raskt eller hadde blitt nedsubsumert for å få til en rask avgjørelse for å tilfredsstillе "produksjonskrav".

Eneste funn, som politidistriktet må se nærmere på, var til sammen 27 forelegg, som var påtaleavgjort i tiden juli og august, og som ikke hadde ytterligere "bevegelser" i BL etter dette. Statsadvokatene kan slik ikke se at foreleggene er undergitt tilstrekkelig oppfølging i form av puring, forkynnelse og/eller oversendelse til tingretten grunnet manglende vedtakelse.

Politidistriktet bes gjennomgå egne rutiner for første gangs utsendelse av forelegg til den siktede, rutiner for puring og ev. forkynnelse av forelegg ved manglende svar, samt rutiner for oversendelse av manglende besvart forelegg til pådømmelse med henvisning til straffeprosessloven § 268. Påtalelederen må samtidig gjennomgå rutineene for å observere politidistriktets D-liste (for foreleggssakene) og, om nødvendig sette inn avbøtende tiltak for å sikre rask irettføring av de ubesvarte foreleggene.

For de 7 sakene som var avgjort ved tiltalebeslutning fant statsadvokatene intet å bemerke til hverken reaksjonsvalg eller hvordan straffesakene var håndtert.

c) Saker håndtert av FSI og som var besluttet henlagt mv:

På bakgrunn av sakslisten som foran nevnt, valgte statsadvokatene ut 30 saker som enten var påtaleavgjort med beslutning om henleggelse eller som fortsatt var undergitt etterforskning. For å avgrense utvalget, ble det valgt ut saker som var registrert ved FSI i tiden 2. juli – 30. august 2019. Utvalget ble atter avgrenset mot saker som omhandlet sykkeltyverier eller andre tyverier fra offentlig sted, dvs. saker som regelmessig henlegges etter kort tid grunnet ukjent gjerningsperson.

Statsadvokatene fant at FSI i det alt vesentlige hadde skrevet notat/plan for etterforskningen, og som deretter var fulgt opp under den videre etterforskning fram til påtalevedtak. Sakene syntes atter undergitt riktig prioritet og de initiale etterforskningsskritt syntes i det alt vesentlige formålsstyrte og relevante. Det ble ikke funnet saker som syntes nedsubsumert eller for raskt påtaleavgjort.

d) Politidistriktets organisering og drift av FSI

Statsadvokatene ba politidistriktet i e-post av 25. oktober d.å. om skriftlig innspill til de spørsmål Riksadvokaten har reist i nevnte brev av 21. desember 2018. Statsadvokatene ba videre om en beskrivelse av hvordan FSI er organisert, strukturert og bemannet, herunder en beskrivelse av samhandling og ansvarsfordeling mellom FSI og politidistriktets øvrige enheter.

Det vises om dette til skriftlig innspill fra Troms politidistrikt av 4. d.m. hvorfra følgende hitsettes:

Organisering av FSI i Troms politidistrikt

FSI Troms er stedplassert i Tromsø og organisert i FEFE med følgende bemanning

Stilling	Antall	Merknad
Avsnittsleder	1	Fungerer også som etterforskningsleder
Politifaglig etterforskningsleder (PEL)	4	
Etterforsker	3	
Påtalefaglig etterforskningsleder	2 + jourhavende	Organisert i påtaleenheten og stedsplassert FSI
Sivil administrativ støtte	2	Organisert i påtaleenheten og stedsplassert FSI

Vi har inndelt FSI i "FSI-KO" og "FSI-EFORSK".

FSI-KO

Her ligger ansvaret for etterforskningsledelsen i pågående oppdrag/saker som ikke er overlevert annen etterforskningsenhet. Den påtalefaglige etterforskningsledelsen (PÅL) ivaretas av jourhavende supplert med politiadvokatene(2) i FSI.

PEL og PÅL samarbeider om opprettelse av etterforskningsplan, utarbeidelse av hypoteser og prioritering av etterforskingsskritt.

Oppgavene, ansvarsforhold og samhandlingen med øvrige etterforskningsenheter, OPL og politipatruljen er nærmere beskrevet i vår vedlagte T2 rapportering.

FSI-EFORSK

Her gjennomgås i utgangspunktet alle nyregistrerte straffesaker i distriktet av PEL 2 samt politiadvokatene i FSI. SAS-funksjonen i FSI registrerer mottatt post- og nettanmeldelser. Ved behov gis tilbakemelding på kvalitet og gjenstående gjøremål.

Det vurderes hvilke anmeldelser som skal henlegges eller avgjøres med positiv påtaleavgjørelse uten ytterligere etterforskning. FSI utfører også enkle etterforskingsskritt dersom saken derved kan ferdigstilles.

Videre utføres tidskritiske etterforskingsskritt i enkeltsaker før disse fordeles til ansvarlig etterforskningsenhet.

Det vises for øvrig til vår rapportering T2 for 2019.

Nærmere 40 % av politidistriktets straffesaker får sin påtaleavgjørelse i FSI medregnet jourhavende sin aktivitet.

FSI har sin åpningstid fra 0800 – 2100 mandag til fredag, samt 0800-1800 lørdag og søndag. Etter kl. 1800 på hverdag og kl. 1400 helg utøves den påtalefaglige etterforskningsledelsen av jourhavende på beredskapsvakt.

Sammenlignet med de større politidistriktene er Troms pd. organisert med et FSI med begrensede ressurser.

Ved vår organisering av FSI er det videre et vesentlig poeng at ansvaret for etterforskningen er tilnærmet fullt ut geografisk plassert ved 5 GDE'er samt i spesialavsnittene i FEFE ved øko/miljø samt SE(spesiell etterforskning).

For å kunne utvide aktivtjenesten ved FSI til tjeneste 16/7 – slik forutsatt av POD for nivå 5 – må bemanningen i FSI samt bruken av påtaleressurser inn i FSI utvides betydelig.

Etterforskningskapasiteten samt påtalekapasiteten til våre etterforskningsenheter må i tilfelle reduseres tilsvarende.

Det er vanskelig å måle FSI som et kvalitetsiltak, men distriktet er i prosess for å utarbeide en "underveis" rapport basert på tilbakemelding fra ledere og medarbeidere samt en analyse av statistikk.

Rapporten vil foreligge i løpet av november.

Følgende kan imidlertid fastslås:

- Politidistriktet har med FSI fått på plass etterforskningsledelse i initialfasen frem til kl. 2100 på hverdager og til kl. 1800 helg, hvoretter blant annet ledelse av straffesaken frem til GDE kan overta er sikret.

- *PEL1 sitter tett på OPL som gir støtte til mer og bedre PPS samt at overføring fra PPS til FSI eller etterforskningsenhet går raskere.*
- *Nye saker kvalitetssikres både hva angår koding og innhold.*
- *En jevnere terskel for hva som etterforskeres.*
- *Politidistriktet har aldri hatt en større produksjon av påtaleavgjørelser.*
- *40 % av distriktets påtaleavgjørelser treffes av politiadvokatene i FSI inkl. jourhavende.*
- *Politidistriktet har en svært god oppklaringsprosent (66 %) samt at ca. 50 % av sakene avgjøres med 040 – 044 kodene.*
 - *014-henleggelsene falt fra 1749 i 2017 til 1517 i 2018 til tross for at 580 flere påtaleavgjørelser. Antall 014 i 2019 antas å ville ligge rundt 1650.*
 - *058 gikk opp fra 1101 til 1166 fra 2017 til 2018, en økning i % som tilsvarer økningen i antall straffesaker.*

Det vises atter til tilbakemelding fra Politidirektoratet til politidistriktene av 26. september 2019, Akseptansekriteriene for FSI – PODs tilbakemelding på politidistriktenes rapportering T2, avsnitt Troms politidistrikt, som vedlegges denne inspeksjonsrapport for enkel referanse.

Det vises og til "Status etablering av funksjon for FSI T2, for Troms politidistrikt 2019", som også vedlegges for enkel referanse. Dette vedlegget er i sin helhet inntatt offentlighet av Troms politidistrikt.

Statsadvokatene legger på bakgrunn av de nevnte rapporter, på bakgrunn av de samtaler som er gjennomført under inspeksjonen og på bakgrunn av kvalitetsundersøkelsen til grunn at Troms politidistrikt har viet stor oppmerksomhet mot etableringen av FSI. Det må videre legges til grunn at FSI fremstår som godt organisert i tillegg til at det er gitt klare instruksjoner for FSI sitt oppdrag, herunder i forhold til avgrensning til politidistriktets øvrige enheter. Det må herunder legges til grunn at påtalefaglig etterforskningsledelse synes tilfredsstillende ivaretatt gjennom den etablerte modell.

Statsadvokatene ønsker imidlertid ikke å tre inn i diskusjonen mellom POD og Troms PD mht steds plasseringer av påtalejurist eller for hvilke deler av døgnet påtalejurist er dedikert for FSI.

Det for øvrig til de nevnte rapporter.

5. Politidistriktets håndtering av klagesaker:

Statsadvokatene ba politidistriktet i e-post av 25. oktober d.å. om skriftlig innspill til de spørsmål Riksadvokaten har reist i nevnte brev av 21. desember 2018, herunder til spørsmålet om opplæringen om, og rutiner for underretning om saksavgjørelse og håndtering av klagesaker er tilfredsstillende slik at klageberettigede kan få sin klage realitetsvurdert av overordnet instans. Det ble herunder vist til de føringer som er gitt Riksadvokatens rundskriv nr. 4/2002 og RA brev av 15.11.2018

Det vises om dette til skriftlig innspill fra Troms politidistrikt av 4. d.m. hvorfra følgende hitsettes:

Rutinene for klage over henleggelse ble i fjor omerindret hva gjelder å behandle disse i tide slik at frist for omgjøring ovenfor siktede lar seg overholde. Riksadvokatens brev av 15.11.2018 er tidligere fordelt, men ikke gjennomgått i plenum. Vi vil gjøre dette på felles møte for alle påtalejuristene og de ansatte ved administrativ straffesakseksjon 20. november.

Distriktet mener å ha gode rutiner for å sørge for at etterlatte orienteres om avgjørelsen i saker gjeldende dødsfall. Hva gjelder trafikksaker hvor personer er påført skade, vil disse regelmessig være lagt inn som "implisert" alternativt "fornærmet" i BL-saken og får derved automatisk underretning om saksavgjørelse.

Statsadvokatene legger etter dette til grunn at politidistriktet har iaktatt de sentrale føringer for underretning om saksavgjørelse og videre håndtering av klagesaker, men at dette ytterligere kan forsterkes gjennom opplæring og bevisstgjøring. Det er slik prisverdig at Riksadvokatens sentrale føringer vil bli gjennomgått allerede under påtaleseksjonens møte den 20. november i år.

6. Oppsummering:

Som en kort oppsummering av årets sentralt initierte inspeksjonspunkter, kan statsadvokatene legge følgende til grunn:

1. Politidistriktet retter betydelig oppmerksomhet mot oppfølging av saker med tilrettelagte avhør. Dette gjelder også for etterforsningsfasen etter at tilrettelagt avhør er gjennomført, hvoretter så vel målretting av etterforskning, tempo og kvalitet gjennomføres på tilfredsstillende vis frem til påtalevedtak. Statsadvokatene har ikke påvist noen avvik som gir grunn til pålegg eller iverksettelse av tiltak fra politidistriktets side.
2. Politidistriktets etablering av FSI anses som et kvalitetstiltak hva gjelder etterforsningsledelse og påtalestyring i sakens initialfase, og fram til påtalevedtak for de saker som egner seg for dette. FSI er viet stor oppmerksomhet fra politidistriktets ledelse. Enheten fremstår som godt organisert i tillegg til at det er etablert klare instruksjoner for enhetens oppdrag. De eneste avvik som er påvist, er at enkelte utferdigede forelegg blir liggende for lenge uten videre oppfølging. Dette fordrer en gjennomgang av politidistriktets egne rutiner på dette punktet.
3. Politidistriktet er kjent med de sentrale føringer som er gitt av Riksadvokaten ved brev av 21. desember 2018 med hensyn til opplæringen om, og rutiner for underretning om saksavgjørelse og håndtering av klagesaker. Statsadvokatene antar imidlertid at bevisstgjøringen rundt disse føringer kan styrkes gjennom ytterligere gjennomgang og opplæring.

Det vises for øvrig til kommentarene foran.

Statsadvokatene ønsker å takke politimesteren og hans stab for velvillige og verdifulle bidrag og innspill under gjennomføringen av årets inspeksjon.

Lars Fause
førstestatsadvokat

Torstein Lindquister
statsadvokat

Vedlegg:

1. Brev fra Troms politidistrikt av 4. november 2019, tilbakemelding på inspeksjonspunkter.
2. Status etablering av funksjon for FSI T2, for Troms politidistrikt 2019. (Dette vedlegget er unntatt offentlighet av Troms politidistrikt, se lovhenviisning)
3. Tilbakemelding fra Politidirektoratet til politidistriktene av 26. september 2019, Akseptansekriteriene for FSI – PODs tilbakemelding på politidistriktenes rapportering T2, avsnitt Troms politidistrikt.

Gjenpart: Riksadvokaten, postboks 2102 Vika, 0125 Oslo.
Politidirektoratet, postboks 8051 Dep., 0031 Oslo